

הכנה לפורים 6

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יג/ב
ישנו עם אחד אמר רבא ליכא דידע לשנה בישא כהמן אמר ליה תא ניכלינוו אמר ליה מסתפינא מאלהיו דלא לייעבד כי כדעכד בקמא אמר ליה ישנה מן המצוות, אמר ליה אית בהו רבנן, אמר ליה "עם אחד" הן

מדרש זוטא שיר השירים פרשה ה

אני ישנה ולבי עיר. זו גלוות בבל:
ד"א אני ישנה ולבי עיר. זו גאותה מררכי ואסתר:

מודרש רבה שמות פרשה ב פסקה ה
"אני ישנה ולבי עיר" "אני ישנה" מן המצוות "ולבי עיר" לעשותם

ספר רסיסי לילה - אות נב

ובימי המן שאז היה תכלית תגבורה כה מלך בעולם דעל כן אמרו ז"ל בחולין (קלט ע"ב) המן מן התורה מנין (בראשית ג, יא) המן העץ וגוי דאחיזתו בשורש חטא אדם הראשון שמננו התפשטות כל שורש הרע בעולם. כי טענתו ישנו עם אחד שאמרו ז"ל (מגילה יג ע"ב) שנים מן המצוות וכן אמר אליהם ישן הוא (אסתר רבה ז, יב על פסוק זה) לא היה שקר כמו שיתבאר (בסוף המאמר) כמו שאמרו ז"ל (תענית כג). בחונין המangel מי אייכא דניים שבעין שניין דכל גלות בבל היה כמו שהוא כי לא חטא כל. ושינה לרשעים הנאה להם (סנהדרין עא ע"ב) דבאותות העולם טוב קשישים ובטלים מפעלה שאין עושים רע כמו שאמרו ז"ל (ירושלמי ראש השנה פרק א הלכה ג ל弋ירת קרבן עדה ובראשית רבה ג, ג) לאומות העולם דן כשיישים וכוי מה שאין כן בצדיקים השינה רע לצריכים להשתדלות ופעולות טוב ולא להיות יושב בטל כישן דמי:

וכל חטא דעתן המן מפני שהשתחו לצלם או הנהו מעודתו של אותו רשות הכל לא היה איסור כדיוע מה שכתחבו התוספות (כתובות לג ע"ב ושאר מקומות) גבי אלמוני נגדו וכולדיה אנדרתי ולא הוצרכו למסירות נפש. וכל שכן בסעודה שהוכרחו לעשות רצון המלך. אך אף דהוא בהיתר מכל מקום הוא כמו שהוא העדר פעהלה לkadsh שם שמיים על כל פנים כמו שאמרו חנניה מישאל ועזריה ליהזקאל דבענין שיאמרו כל עמין סגדין חוץ מישראל (שיר השירים רבה ג, ח). ואז נתגדל המן שהוא הראשית גוים שורש מציאות הרע הוא ביטול הטוב להיות כמו שהוא. והוא חשב מחשבות להאביד לממרי חס ושלום והתחכם לקנותם במונו ואמרו במדרש (פתיחה דאסטר רביה י) אחזורו ראש למוכרים והמן ראש לקונים ולא רצה לפעול שאחזרו שבעצמו יجوز עליהם כן:

ספר הכוזרי - מאמר שני אות א - ל

אמר החבר: אכן מצאת מקום חרטמי מלך כור Ci אמן חטא זה הוא אשר בגלו לא נתקיים היoud אשר יעד האלה לבית השני רני ושמחי בת ציון Ci הנני בא ושכני בתוכך נאם ה' Ci העני האלוה עמד לחול עליהם כבראשונה אלו נענו כלם לкриאה ושבו לאראץ ישראל בנפש חפה אבל רק מקצתם נענו ורבים והחובים שבהם נשארו בבל מסכימים לגלות ולשבוד ובכלל שפה בשם בשם קורת המקדש פשטתי את כתני מורה על התצלם להשמע לкриאה ולשוב לארכן המלים שראשי נמלא תל הן כינוי לשכינה היוצאת מצל קורת המקדש ומעסיקיהם **ויתכן כי על זה רמז שלמה באמרו אני ישנה ולבי עיר כנה הגלות בשם שנה ואת התמדת הגבואה בקרבתם בשם לב עיר** ובאמרו קול דודי ודפק כוון לкриאה אשר יקראם האלה לשוב לארכן המלים שראשי נמלא תל הן כינוי לשכינה הפוצר בהם ולנלחמה ולנביאים האחרונים

ספר פרי צדיק לראש חדש כסלו - אות ז

על זה נאמר אני ישנה ולבי עיר שאף בשעת שינוי הקב"ה לבן של ישראל שהוא שוכן במעמקי הלב. וזה חלקו של בנימים שנקרו ידיך ה' ואיתא בגמרא (בבא בתרא יז) ז' שלא שלט בהן רימה ותולעה והשכיב בנימים מרכתיב ידיך ה' ישכון לבטה ופירש"י על סמכות ידיך השכינה ישכון בנימים לבטה. והיינו שהגוף גם כן בקדושה ולא שלט בהן רימה. ובגמרא (מנחות נג.) יבא ידיך ויבנה ידיך ליזיד בחלקו של ידיך ויתכפרו בו ידדים וכו', עיין שם דבנימין נקרא ידיך ה' ביחס שכיטת המקדש שם השראת שכינתו יתרך בניו בחלקו.